

BUURTKRANT

Belangenvereniging Binnenstad Noord

december 2022, zie ook: www.binnenstadnoord.nl; @BinnenstadNoord op Twitter, Facebook en Mastodon

Even buurten

De Belangenvereniging Binnenstad Noord (BBN) is de belangenorganisatie voor het noordelijk deel van de Delftse binnenstad. De vereniging zet zich in voor het behoud en de bevordering van een goed woon-, leef- en werkklimaat in het gebied en komt op voor de belangen van de bewoners. De vereniging streeft verder naar goede onderlinge contacten tussen buurtbewoners.

Wat betekent dat concreet?

Wij proberen het beleid van de gemeente te beïnvloeden en zo de buurt beter te maken. Het gaat dan bijvoorbeeld om parkeren, afval, groen in de buurt en voorkomen van overlast. We onderhouden contacten met ambtenaren, en spreken indien nodig met gemeenteraad en wethouders. Periodiek houden wij bijeenkomsten voor meningsvorming. Daarnaast stimuleren we buurtactiviteiten, om elkaar en de buurt te leren kennen.

BBN is nu een van de drie bewonersbelangenverenigingen in de binnenstad. De roots van BBN liggen in de jaren 1970, in de actiegroepen rond stadsvernieuwing. Toen was de papieren buurtkrant een belangrijk informatiekanaal. Met deze papieren buurtkrant wordt teruggegrepen op die traditie, om alle buurtgenoten – leden en niet-leden – te informeren over de vereniging. Tevens is er wat vermaak op weg naar kerst.

Nog geen lid?

Voor niet-leden: kom eens langs of meld u voor €10 aan als lid. Alle informatie is te vinden op de website www.binnenstadnoord.nl.

links decorbomen en rechts - inmiddels gerooide - schaduwbomen (Oosteinde 2018)

De Kroon van de boom

Wat is het effect van bomen aan de grachten op de temperatuur in de steeds warmer wordende binnenstad? Tijdens de hittegolf in juli afgelopen jaar is dat door BBN onderzocht.

Hiertoe werden aan bomen op de Molslaan, Vlamingstraat en Rietveld zeven thermometers bevestigd. De thermometers hingen met een rubberen draadje aan de boom om deze niet te beschadigen, op gelijke hoogte en aan de noordkant. Ze werden elk uur afgelezen door rondfietsende bestuursleden en hun kinderen. Zowel aan de noordzijde als aan de zuidzijde van de drie grachten werd gemeten om een beeld te krijgen van de ontwikkeling van de

omgevingstemperatuur gedurende een hete dag. Na twee meetdagen zijn alle meters weer weggehaald en zijn de resultaten vergeleken.

Het verschil tussen de gracht met schaduwbomen en de grachten met iele iepjes was enorm. Op het heetst van de dag, om 3 uur in de middag, gaven de meters op de Vlamingstraat 39°C aan en op het Rietveld 36°C. Onder de smalle iepen was het 2 tot 5 graden heter dan onder de volle kronen van de schaduwbomen aan de Molslaan, waar het onder de bomen nog 34°C werd. Zie de gedetailleerde meetresultaten op de BBN website.

BBN zal het belang om schaduwbomen te planten bij de gemeente blijven agenderen.

Schaduwbomen worden speciaal aangeplant om schaduw te verlenen; een schaduwboom is gewoonlijk hoog en vormt een brede kroon, waardoor het zonlicht getemperd wordt.

De bomen aan de Molslaan en op het Doelenplein zorgen op hete dagen voor aangename verkoeling van de lucht en de gevels. Er valt schaduw op de grond en gevels en er is voldoende groen waardoor er verdamping kan optreden en de gemiddelde luchttemperatuur wordt beperkt.

Niet elke boom is een schaduwboom
Een boom speciaal geselecteerd om

nooit groot te worden, geen wortels en ook geen kroon te ontwikkelen levert geen schaduw en is daarmee een decorboom. De iepen aan de Vlamingstraat en het Rietveld zijn een goed voorbeeld van zogenaamde **decorbomen**. Deze smalle boomsoorten met heel weinig bladerkrans dragen niet bij aan de klimaatbestendigheid van de stad.

Schaduwboom

Decorboom

Buurtactiviteiten: kom langs

Leden- en buurtactiviteiten bevorderen de saamhorigheid in de buurt, en je leert meer mensen kennen.

Vanuit BBN worden daarom diverse buurtactiviteiten georganiseerd en ondersteund. Een speciale activiteit in 2022 was 'Buurten in Binnenstad Noord', waar mensen uit de hele stad welkom waren om met de buurt kennis te maken. Deze uitgestelde jubileumactiviteit van de belangenvereniging trok veel bezoekers, die verrassende plekken ontdekten en mooie verhalen te horen kregen.

Veel belangstelling is er elk jaar weer voor de lampionnenoptocht en op Koningsdag de Kinderspelen op de Raam. Periodiek organiseren we een koffieochtend, om informeel bij te praten. En voor leden zijn er enkele keren per jaar excursies, om samen bijzondere plekken in de stad te ontdekken. De Plataan is de stamkroeg voor een buurtborrel die we voor leden organiseren.

Leden ontvangen periodiek een elektronische nieuwsbrief waarin ze van de buurtactiviteiten op de hoogte worden gehouden.

Woonoverlast aanpakken

In de binnenstad wonen mensen vaak dicht op elkaar. Naast gezelligheid, is er ook een risico op overlast. Dat speelt soms extra rond verkerende panden. De laatste jaren lijkt woonoverlast toegenomen. Tijdens een bijeenkomst van de belangenvereniging vertelden twee ambtenaren over de aanpak die de gemeente ontwikkeld heeft.

Hoe gaat dit in zijn werk?

De eerste stap bij woonoverlast is de overlastgevers zelf aan te spreken. Over wat 'normaal' is in de onderlinge omgang, is op Delft.nl informatie te vinden (zoek naar 'goede buur'). Als afspraken maken niet lukt, komen andere opties in beeld. Soms kan de verhuurder een rol spelen, bijvoorbeeld de woningbouwcorporatie. Ook kan de gemeente een bemiddelend gesprek aanbieden. Bij huizen van studentenverenigingen heeft de gemeente een ingang om het binnen de vereniging aan te kaarten.

Wijkrechter en burgemeester

Als bemiddeling niet tot een oplossing leidt of als de overlast toch blijft bestaan is er de mogelijkheid – tegen lage kosten – de wijkrechter een bindende uitspraak te laten doen. Blijft de overlast, dan kan de burgemeester ingrijpen, door met een last onder dwangsom goed gedrag af te dwingen. Van belang is dat van de overlast een dossier bestaat. Het bij de gemeente melden van woonoverlast is daarvoor belangrijk.

Meer info zie 'Melden overlast' op de website van BBN, via bijgaande QR code.

Puzzel: Woordzoeker

Streep nevenstaande woorden weg uit het diagram. De resterende letters vormen van links naar rechts en van boven naar beneden een doel dat bij BBN past.

Mail uw antwoord voor 1 januari 2023 naar het adres info@binnenstadnoord.nl, en maak kans op een prijs.

B	T	R	A	A	T	S	N	E	T	T	A	R	F	T	E
S	I	U	H	T	S	A	L	R	E	V	O	N	O	O	W
N	E	P	P	I	W	L	E	G	E	T	T	I	H	O	A
E	T	A	A	R	T	S	R	O	O	H	C	U	R	G	R
R	I	E	T	V	E	L	D	T	H	E	A	T	E	R	M
R	L	L	G	N	O	L	A	G	N	I	S	L	D	I	T
E	I	S	I	V	N	O	O	W	E	I	R	E	E	F	E
E	B	S	N	A	M	S	J	I	U	H	E	E	R	F	P
M	O	O	B	W	U	D	A	H	C	S	M	P	H	I	O
S	M	F	N	O	I	P	M	A	L	K	O	S	C	O	M
A	L	I	C	H	T	L	T	R	A	W	Z	L	S	E	P
R	E	F	R	E	I	N	G	O	O	I	J	E	R	N	I
R	E	M	I	F	E	W	A	T	E	R	T	O	R	E	N
E	D	L	I	G	G	R	O	Z	E	B	L	A	V	F	A
T	V	A	A	U	T	O	L	U	W	P	L	U	S	A	T

Afval
Agent
Autoluwplus
Bezorggilde
Choorstraat
Deelmobiliteit
Filmhuis
Gooijer
Goot
Griffioen
Huijsmans
Lampion
Licht
Rattenstaart
Refrein
Rietveldtheater
Schaduwboom
Schrederhof
Singalong
Speeltuin
Tegelwippen
Terras
Thuis
Vliet
Warmtepomp
Watertoren
Woonoverlast
Woonvisie
Zomers
Zwart

Recept: Griekse Nieuwjaarstaart (Vasilopita)

Vasilopita is een traditionele Griekse taart om het aanbreken van een nieuw jaar te vieren. Volgens de traditie wordt er een muntje (in alufolie) na het bakken (en voor het glazuren) in de cake verstopt. Wie het verborgen muntje in zijn stuk taart vindt heeft een jaar lang geluk! Deze eeuwenoude oud & nieuw traditie ontbreekt in geen enkel Grieks gezin.

Ingrediënten:

250 gram boter
400 gram suiker
350 gram bloem
6 eieren
2 theelepels bakpoeder
150 ml. warme melk
½ theelepel baking soda
100 ml. Cognac
4 eetlepels amandelschaafsel
1 eetlepel citroenrasp

Voor het citroenglazuur:

1 kop poedersuiker
2 eetlepels citroensap
smarties
ev. een beetje kaneel

Bereidingswijze:

1. Verwarm de oven voor op 180°C
2. Vet een ronde bakvorm (25cm) in
3. Klop in een kom de boter en suiker luchtig
4. Voeg de bloem toe en meng het geheel goed
5. Voeg stuk voor stuk de eieren toe

- en meng dit steeds goed
6. Meng in een aparte kom bakpoeder, melk en cognac en voeg dit bij het geheel
7. Meng citroenrasp en baking soda en roer dit door het beslag
8. Schenk het mengsel in de ingevette bakvorm
9. Bak het mengsel 20 min. op 180°C in de voorverwarmde oven
10. Haal het uit de oven en strooi

- het amandelschaafsel erover
11. Bak het vervolgens nog 20–30 min. op 180°C
12. Meng de poedersuiker en het citroensap met een klein beetje water en roer het tot een gladde massa
13. Schenk het glazuur over de afgekoelde taart en gebruik de smarties om het jaartal aan te geven
14. Bestrooi het eventueel nog met iets poedersuiker en kaneel.

Kalverbos: bijzonder stukje binnenstad noord

We rijden allemaal langs het Kalverbos, maar weinigen van ons kennen de historie van dit stukje binnenstad. Reden om er eens in te duiken.

In 1572, bij het begin van de tachtigjarige oorlog, besluit Delft tegenover de Haagpoort aan het einde van het Noordeinde een driehoekig bolwerk aan te leggen. Aan de oostkant van het bolwerk loopt de Haagweg. Ter hoogte van het bolwerk lag langs de weg een stukje bos dat Nieuwe Plantage werd genoemd of ook wel Kalverbos naar het verhaal dat de verdedigers van het bolwerk op een nacht in het donker de vijand

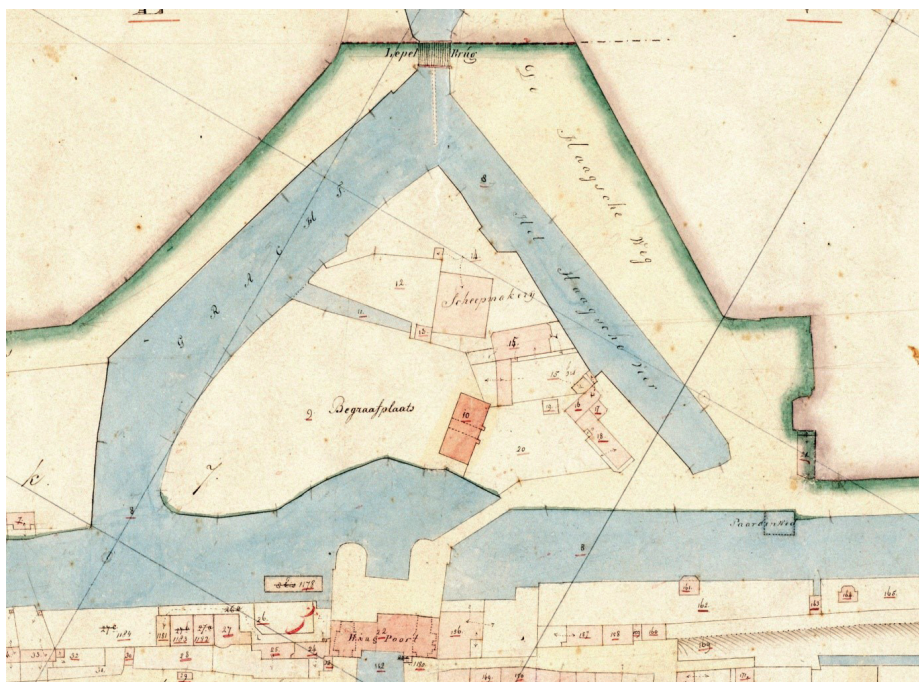
in het bosje horen naderen, erop los schieten en bij daglicht alleen een dood kalf vinden. Hieraan danken de Delftenaren hun bijnaam 'kalverschietters'. Vanaf 1637 vertrekt vanaf het water aan de oostzijde van het bolwerk de trekschuit naar Den Haag in een halfuursdienst. Wanneer het bolwerk zijn militaire functie verliest worden er op het bolwerk een scheepmakerij gebouwd voor het onderhoud van de trekschuiten en een aantal dienstgebouwen.

Van bolwerk naar begraafplaats

In 1827 besluit Koning Willem I dat

plaatsen met meer dan duizend inwoners een begraafplaats buiten de bebouwde kom moeten aanleggen; het in en om kerken begraven wordt verboden. Er is in Delft overigens een uitzondering hierop, namelijk de Koninklijke Grafkelder in de Nieuwe Kerk.

Delft richt de linkerhoek van het bolwerk in als de gemeentelijke begraafplaats Haagpoort. Het terrein moet wel tweeënhalve meter worden opgehoogd om zonder wateroverlast drie kisten boven elkaar te kunnen begraven. Deze ophoging is nog steeds goed te zien in het reliëf van het Kalverbos ter plaatse.

Het oude bolwerk bij de Haagpoort op de eerste kadastrale kaart van 1832 (bron: www.achterdegevelsvandelft.nl)

- > Het kaartje hierboven geeft de situatie in 1832 weer, met begraafplaats, scheepswerf, dienstgebouwen en in het water aan de oostzijde de aanduiding 'Het Haagsche Veer'. In verband met de komst van de paardentram vanuit Den Haag, de huidige tramlijn 1, wordt in 1866 een weg in het verlengde van de Haagweg middendoor het bolwerk naar het Noordeinde aangelegd. De scheepmakerij moet verdwijnen, de opstalplaats voor de trekschuit wordt verplaatst naar de Wateringsevest. De oostzijde van het bolwerk wordt als plantsoen ingericht en het water aan die zijde wordt gedempt om de verbinding met de Haagweg te kunnen maken. De naam Kalverbos raakt ingeburgerd.

Vier resterende graven

Inmiddels raakt de begraafplaats vol en de gemeente besluit tot overname van de particuliere begraafplaats Jaffa en in 1874 wordt de begraafplaats Haagpoort gesloten. Na de vereiste termijn van vijftien jaar worden in 1889 de graven geruimd. Behalve de gekochte, eigen graven, die op grond van de Begraafeniswet 'onaangeroerd' moeten blijven. Deze zullen opgenomen worden in een nieuw te vormen plantsoen. Het zijn vier graven waaronder dat van Karl Wilhelm Naundorff 'Lodewijk XVII' en Cornelis Adriaan de Neve, 'Officier van gezondheid eerste klasse bij het leger in Neerl. Indien, geboren 30 maart 1830, overleden 11 januari 1866'. Deze laatste had in Nederlands-Indië een wond aan zijn

been opgelopen die maar niet wilde genezen. Hij zag als medicus in dat hij zijn been moest gaan verliezen, maar hij wilde het niet kwijt. Daarom kocht hij een graf met de bedoeling zijn been daarin te begraven en zichzelf als het goed ging pas vele jaren later. Het been werd afgezet, maar na een aantal dagen overleed De Neve door infecties aan de amputatiewond. Hij en zijn been werden uiteindelijk tegelijk begraven.

Plantsoen en monument

Begin jaren negentig wordt het Rijn-Schiekanaal gegraven en de scheepvaart kan nu met een boog om Delft varen. Met de uitgekomen grond wordt de stadgracht aan de noordzijde tot aan het Noordeinde gedempt en zo ontstaat het plantsoen aan de Nieuwe plantage. Voor de weg naar Den Haag wordt aan het einde van de Nieuwe Plantage noordzijde een brug over het nieuwe kanaal gelegd. Wat later worden op het westelijke puntje van het voormalige bolwerk de watertoren en de reinwaterkelder gebouwd. In 1931 wordt de Reineveldbrug gebouwd. De tramlijn gaat over de nieuwe brug lopen. Hierdoor verdwijnt de weg met tramspoor uit het oude bolwerk.

In 1987 krijgt het plantsoen op het oude bolwerk officieel de naam Kalverbos. De vier graven zijn inmiddels geheel omsloten door aucubastruiken en zijn merendeels door gras overwoekerd. De graven zijn rijksmonument in de categorie Uitvaartcentra en begraafplaatsen. Het hele Kalverbos is beschermd stadsgezicht.

Lid worden van onze belangenvereniging?

Dat kan voor 10 € per jaar. Ga naar www.binnenstadnoord.nl, lid worden (of via bijgaande QR-code). Of lever dit strookje in op Rietveld 15.

Ja, ik word lid van BBN!

Naam:

Adres :

Mailadres:

Telefoon:

De Paardentram bij eindpunt Kalverbos circa 1870 (bron: www.nvbs.com)